

ingezonden

De traditie ten spijt reageren in Moer 1979: 4 twee personen op besprekingen in dit tijdschrift. Hierdoor aangemoedigd wil ik een korte uitleg geven, naar aanleiding van een stukje in de rubriek 'Leesvoer' (1979: 2). Het stukje betrof mijn publikatie Gerichte taalbeschouwing.

Uw recensent meent te weten dat, gegeven mijn definitie van taalbeschouwing, de zin 'Is het je wel eens opgevallen dat mensen op een chique receptie zachtjes praten?' niet als 'taalbeschuwend' kan worden gekwalificeerd. Ikzelf heb die zekerheid niet. Ik meen dat ik met mijn voorbeeldzin 'Mijn broertje kan de R niet zeggen' heel aardig in het straatje zit van het soort zinnen dat uw recensent op het oog heeft. Ik geloof dat hij deze zin beter in zijn beschouwing had kunnen betrekken.

Een heel andere vraag dan de vraag wat onder taalbeschouwing ressorteert en wat niet, is de vraag welke taalbeschouwing de moeite waard is in het voortgezet onderwijs. Dat dit de vraag is waar mijn boek werkelijk om draait, lijkt uw recensent ontgaan te zijn. Dat zijn zin over de chique receptie door mij niet de moeite waard zou worden gevonden voor taalbeschouwing in de klas, zal hij ondertussen wel hebben aangevoeld. Maar zonder het kernthema van het boek ook maar te noemen, kan hij mij die keuze natuurlijk niet aanwrijven.

Mijn keuze gaat niet in de richting van pragmatische aspecten, en daarvoor heb ik redenen genoemd. Niettemin kan alleen een slechte lezer

van mijn boek stellen: 'Pragmatische aspecten van taalgebruik komen in deze taalbeschouwing niet voor.'

De nu al klassieke trits 'waardevrij, niet maatschappelijk-vernieuwend, maatschappijbevestigend' wordt zonder veel omhaal losgelaten op de richting waarbij mijn boek – kort en krachtig – wordt ingedeeld. Nu is dat gemakkelijk gezegd, maar niet erg rechtvaardig, gegeven het feit dat in het boek aan deze aspecten niet geheel wordt voorbijgegaan. Zonder nu op die plaatsen in te gaan, merk ik op dat mijn studenten (aanstaande leraren) in staat blijken aan mijn opdrachten een maatschappijkritische uitwerking te geven, als ze daar tenminste zin in hebben.

Tenslotte wil ik releveren dat uw recensent de mening is toegedaan dat de hoofdstukken over de grondslag van praktisch elke redenering, en over de implicaties die praktisch elke uiting met zich brengt, weinig met de werkelijkheid van alledag te maken hebben. Dit voor mij raadselachtige oordeel doet bij mij de vraag rijzen of ik aan het compliment een 'heerlijk stuk vakwerk' te hebben bezorgd, wel veel waarde moet hechten, waar het klaarblijkelijk afkomstig is van iemand die niet heeft begrepen waarover ik het heb.*

Mag ik zo vrij zijn de lezer van Moer te verwijzen naar andere besprekingen van mijn boek, zoals die van de hem niet onbekende H. Bonset in Levende Talen 341.

Peter Nieuwenhuijsen

* De zich opdringende gedachte dat voor Moer's recensent chique recepties dagelijks werk zijn, zal ik proberen van mij af te zetten.